

Včasné Intervence u Závažných Duševních OneMocnění v ČR - CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0009304		
Kritérium	Deskriptor	Odůvodnění
1 Potřebnost		
1.1. Vymezení problému a cílové skupiny;Zaměřuje se projekt na problém/nedostatky , který/ktelé je skutečně potřebné řešit a je cílová skupina adekvátní náplni projektu?	Schváleno	Žadatel předkládá projekt v rámci reformy psychiatrické péče, jehož rámcovým cílem je přesun péče do komunity. Zaměřuje se na podporu prevence a včasné intervence u závažných duševních onemocnění (SMI) pro osoby v první fázi nemoci a jejich blízké, na snížení počtu a délky hospitalizací a prevenci ztráty zaměstnání. Žadatel stručně shrnuje informace o poskytování této služby v jiných zemích a konstatuje absenci této služby, která není poskytována, ani její poskytování není plánováno v rámci stávajícího přechodu péče z lůžkových zařízení do komunity. Ze situační analýzy vyplývají slabiny současného poskytování specializovaných služeb, které jsou stále založeny zejména na institucionalizované formě péče. Potřebnost realizace projektu je tedy dobře prokázána a zakládá se na konkrétním a jasně definovaném problému. Realizace projektu bude pro systém péče o psychicky nemocné přínosem. V rámci projektu bude vedle přípravy na zavedení nových služeb a jejich vlastní realizace provedeno i důkladné hodnocení přínosů, dopadů a efektivit jejich realizace, včetně analýzy nákladů a efektivit poskytování této služby v rámci zdravotního systému. Na průběhu a plnění výstupů projektu se bude podílet celá řada českých i zahraničních expertů. Cílová skupina je definována velmi široce a bude zahrnovat jak osoby s duševním onemocněním a jejich pečovatele, tak poskytovatele a zadavatele sociálních a zdravotních služeb, pracovníky v sociálních službách, sociální pracovníky a zaměstnance veřejné správy. Podpořeny mají být i tři vysoké školy, které dle doplňujících informací zjištěné poznatky zahrnou do svých výukových kurikul. Hlavní cílové skupiny jsou osoby nejvíce ohrožené sociálním vyloučením, konkrétně uživatelé psychiatrické péče a pacienti v první epizodě závažného duševního onemocnění. Lze konstatovat, že projekt velmi dobře naplní jejich potřeby.
2 Účelnost		
2.1. Cíle a konzistentnost(intervenci logika) projektu; Je cíl projektu nastaven správně a povedou zvolené klíčové aktivity a jejich výstupy k jeho splnění?	Schváleno	Projekt je z hlediska náplně zcela v souladu se Strategií reformy psychiatrické péče. Jedním z hlavních cílů je deinstitutionalizace psychiatrické péče, těžištěm je přesun ústavní péče do komunity. S přenosem péče od komunity souvisí také rozvoj služeb včasné intervence, což žadatel ve svém projektu precizně popisuje. Globálním cílem je pak trvalé zvýšení kvality života 300 osob se závažným duševním onemocněním. V rámci projektu postupně dojde ke zpracování materiálů pro výcvik týmů pro časnou detekci a intervenci, jejich proškolení a následnému poskytování služeb časně detekce (ED) a časně intervence (EI) ve třech regionech (pro 300 osob s duševní poruchou). Součástí projektu bude i podrobné vyhodnocení a nákladová efektivita poskytovaných služeb. Specifické cíle sledují naplnění jednotlivých klíčových aktivit a respektují časový rámec projektu v rozmezí 48 měsíců. Z popisu hlavního i dílčích cílů je zcela evidentní, čeho chce žadatel ve svém projektu dosáhnout. Cíle projektu jsou realistické, realizovatelné, měřitelné a v daném časovém harmonogramu splnitelné. Posuzované cíle respektují metodiku SMART, jsou v souladu s cíli výzvy a dostatečně provázané s vhodně zvolenými aktivitami projektu.
2.2. Způsob ověření dosažení cíle projektu; Jak vhodný způsob pro ověření dosažení cíle žadatel v projektu nastavil?	Schváleno	Průběh celého projektu bude žadatel hodnotit pomocí hodnot dosažených v indikátorech a prostřednictvím klíčové aktivity 4- Evaluace. Náplní této klíčové aktivity bude příprava komplexního hodnocení služeb ED a EI implementovaných v rámci projektu. Ta je plánována po celou dobu realizace projektu a bude průběžně mapovat, monitorovat a vyhodnocovat plnění a efektivitu projektu. Nástroje, kritéria a metody evaluace jsou nastaveny. Ekonomická evaluace bude vycházet z mezinárodně uznávané metodiky pro studie cost-efektivit v péči o duševní zdraví. Metodika bude navazovat na žadatelem realizovaný projekt MERRPS a bude odpovídat na potřeby zdravotních pojišťoven, čímž se zajistí dlouhodobá udržitelnost služeb ED a EI. Výsledky budou systematicky diseminované také v rámci vzdělávací relevantních profesí na minimálně 3 vysokých školách. Poslední měsíc projektu proběhne odborná konference s účastí zástupců odborné veřejnosti a cílové skupiny, na níž budou prezentovány výstupy a výsledky projektu. Zvolený způsob ověřování cílů projektu je zvolen vhodně. HK doporučuje při zahájení projektu konzultovat evaluační aktivity s ŘO OPZ.
3 Efektivnost a hospodárnost		
3.1. Efektivita projektu,rozpočet;S ohledem na plánované a potřebné výstupy je navrženo efektivní a hospodárné použití zdrojů?	Schváleno s podmínkou realizace	Celkové přímé náklady projektu činí Kč 33 369 364,- z nichž 20% tvoří náklady nepřímé. Rozpočet je zpracován přehledně, doplňující informace uvádí žadatel v příloze. Jednotlivé položky rozpočtu jsou odůvodněny, jsou většinou v souladu s výstupy projektu a lze je jednoznačně přiřadit k jednotlivým klíčovým aktivitám. Nejvýznamnější položkou přímých nákladů jsou osobní náklady. Výše úvazků odpovídá rozsahu projektu a plnění jednotlivých klíčových aktivit. Pouze v některých kalkulacích neodpovídá počet jednotek popisu klíčových aktivit (počet hodin lektorů je pro KA1 400 hodin, KA2 600 hodin, ale v rozpočtu je nárokováno 900 hodin; Odborný konzultant má být dle popisu KA zapojen každý na 300 hod, v rozpočtu je plánováno 200 hod). Hodnotící komise požaduje uvedení do souladu. Žadatel počítá se zapojením 43 pozic RT, z nichž 3 pracovní pozice budou hrazeny z nákladů nepřímých. Výše odměn dle metodiky OPZ je přiměřená, pouze některé pozice jsou nadhodnocené (1.1.1.2.1. Lektor - krátit hodinovou sazbu na 626,- Kč v souladu s obvyklými cenami OPZ; 1.1.1.3.2. Supervizor -krátit hodinovou sazbu na 499,- Kč v souladu s obvyklými cenami OPZ; 1.1.1.1.8. - Pracovník on-line poradny- krátit počet úvazků na 1,0 jelikož v projektu je zapojen velký počet specialistů, kteří mohou být zapojeni do odpovídání dotazů v on-line poradně). S investičními výdaji žadatel nepočítá. Neinvestiční výdaje tvoří hmotný i nehmotný majetek složený z položek výpočetní techniky včetně příslušenství. Výdaje na tyto položky neodpovídají tabulce obvyklých cen OPZ (1.1.3.2.2.1. - Notebook - krátit jednotkovou cenu na 17 000,- Kč v souladu s obvyklými cenami OPZ; 1.1.3.2.1.1. - MA Office - krátit na 6 500,- Kč v souladu s obvyklými cenami OPZ). HK rovněž požaduje krátit položku 1.1.3.2.2.3 - Zálohovací zřízení 3 ED a EI tým, 2 Specialisté celkem o 10 000,- Kč, tj. na celkovou hodnotu 0,- Kč, jelikož zálohovací zařízení spadá do nepřímých nákladů.

3.2 Adekvátnost monitorovacích indikátorů; Jak jsou nastaveny cílové hodnoty monitorovacích indikátorů?	Schváleno s podmínkou realizace	Efektivnost a adekvátnost indikátorů není vzhledem k výši rozpočtu přesvědčivá. Hlavními indikátory projektu, jehož rozpočet dosahuje 40 mil Kč je 300 osob s rizikem rozvoje vážného duševního onemocnění nebo jejich rodinní příslušníci (indikátor 60000), účastníci, kteří získali kvalifikaci- vyškolení 12 odborníků z 15 vstoupivších do projektu (indikátor 62600) a 3 metodiky, včetně evaluační zprávy (indikátor 80500). Hodnotící komise proto požaduje do indikátoru 60000 zahrnout pouze osoby nejvíce ohrožené diskriminací-300 osob s duševním onemocněním a zvolit další indikátor 67010-Využívání podpořených služeb s hodnotou 150 pečujících osob. Dále hodnotící komise požaduje do indikátoru 80500 zařadit i analýzu zahraničních zkušeností (klíčová aktivita 1) a komplexní metodický materiál ke vzniklému výcviku/školení (rovněž klíčová aktivita 1) a zvýšit jeho hodnotu na 5.
4 Proveditelnost		
4.1. Způsob zapojení cílové skupiny; Jak adekvátně je cílová skupina zapojena v průběhu projektu?	Schváleno	Projekt vymezuje 8 cílových skupin, jejichž charakteristika je přesně popsána v samotné žádosti a projektovém záměru. V projektu je počítáno se zapojením osob nejvíce ohrožených diskriminací (osoby duševně nemocné), osob sociálně vyloučených či vyloučením ohrožených (pečovatele a rodinné příslušníky), poskytovatelů a zadavatelů zdravotních služeb a sociálních služeb, sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách (členové ED ID týmů), vysokých škol a zaměstnanců veřejné správy. Cílová skupina je tedy pojata velmi široce, výběr cílové skupiny není zcela optimální a motivace jednotlivých segmentů cílové skupiny není v některých případech řešena. Pro hlavní část cílové skupiny - osoby duševně nemocné a jejich pečovatele je ale projekt nepochybně přínosný. Široký rozsah cílové skupiny a zvolené prostředky pro naplnění výstupů projektu mohou být rovněž vhodné pro dosažení potřebných změn v systému péče o duševně nemocné. Potřebnost projektu pro jednotlivé cílové skupiny žadatel předkládá v přílohách, míra participace v relevantních fázích projektu je uváděna u příslušné klíčové aktivity. Žadatel má v tuto chvíli zajištěno jádro odborného týmu projektu, oslovil vnitrostátní i zahraniční experty. Identifikace a oslovení hlavní cílové skupiny osob SMI bude probíhat v rámci realizace klíčové aktivity 1.
4.2. Způsob realizace aktivit a jejich návaznost; Jak vhodně byl zvolen způsob realizace aktivit a jejich vzájemná návaznost?	Schváleno s podmínkou realizace	Projekt se skládá ze čtyř klíčových aktivit, které tvoří logické celky a vzájemně na sebe navazují. Popis aktivit je podrobněji uveden v samostatné příloze, která poskytuje dostatek detailů pro představu o postupu realizace vytýčených cílů. Harmonogram realizace jednotlivých aktivit byl doplněn, výstupy jednotlivých aktivit, až na výjimky, byly komentovány a doplněny. Aktivita tak mají jasné výstupy a jejich postup bude možné průběžně sledovat a monitorovat. Jsou vhodné časově provázány a povedou k naplnění vytýčených cílů projektu. Ke každé aktivitě jsou kalkulovány celkové náklady s rozpadem do dílčích položek. Nejnákladnější se profiluje klíčová aktivita 3, což vychází z jejího zaměření. Celkový logický rámec projektu zohledňuje naplňování dílčích činností směrem k dosažení cílů. Obsah klíčových aktivit je vhodně zvolen, časové dotace pro realizaci jednotlivých fází jsou dostatečné. Povinná je pro žadatele evaluační aktivita, jejíž součástí je sedm procesů, které budou projekt posuzovat po stránce procesní, odborné a vyhodnocovat nákladovou efektivitu nově zaváděných ED a EI služeb. S ohledem na její zaměření a způsob zpracování tvoří tato aktivita druhou nejnákladnější klíčovou aktivitu projektu. Z popisu projektu a přiložených dokumentů jasně vyplývá evaluace interní. Evaluace realizována externím subjektem je zmíněna na úrovni spolupráce s externími českými a zahraničními odborníky, kteří budou postup evaluace revidovat a vyhodnocovat proveditelnost ED a EI služeb. Míra jejich zapojení a nezávislosti by měla být patrná z evaluačních zpráv. Rizika ohrožení klíčových aktivit a jejich dopad na plnění výstupů projektu žadatel ve své žádosti uvádí, eliminační opatření nastavil. Pouze v případě klíčové aktivity 1 je třeba podle popisu této aktivity doplnit výstupy o analýzu zahraničních zkušeností, počet proškolených osob a vytvořené materiály k výcviku/školení. U ostatních aktivit odpovídají výstupy jejich popisu a je zřejmé, jak bude hodnoceno dosažení jejich dílčích cílů.
4.3. Řízení projektu; Je vzhledem k délce a náročnosti projektu adekvátně nastaveno řízení projektu?	Schváleno	Způsob řízení projektu je rámcově popsán a rizika jeho realizace jsou dostatečně komentována, včetně návrhů na jejich eliminaci. Realizační tým podrobně popisuje příloha 3. Projekt obsahuje 43 pozic, z nichž 3 pozice budou hrazeny z nepřímých nákladů projektu. Řízení projektu svojí skladbou odborných i manažerských pozic odpovídá (i po jeho krácení) rozsahu projektu, způsobu řešení dané problematiky i časovému rozpětí projektu v délce 48 měsíců. Jednotlivé pracovní pozice jsou uváděny ve vztahu k plnění výstupů dílčích KA . Každá pozice RT má jasně vymezenou náplň práce a oblast odpovědnosti. Klíčové pozice RT jsou již obsazeny konkrétním členem.
4.4. Ověření administrativní, finanční a provozní kapacity žadatele; Má žadatel administrativní, finanční a provozní kapacitu, aby byl schopen plánovaný projekt zajistit v souladu s relevantními pravidly OPZ?	Vyhovuje	Žadatelem je Národní ústav duševního zdraví, který slouží jako referenční pracoviště reformy psychiatrické péče. Na základě dostupných informací disponuje dostatečnou administrativní, finanční i provozní kapacitou a s realizací rozsáhlého projektu má zkušenosti. Připravenost a odborná erudice potřebná pro realizaci projektu v souladu s pravidly OPZ je nesporná.

Závěrečný komentář:

Žadatel předkládá projekt, který je zaměřen na prevenci rozvoje duševních onemocnění, snížení počtu a délky hospitalizací u prvotních epizod SMI a prevenci ztráty zaměstnání u osob ohrožených závažným duševním onemocněním. Cílem je připravit a rozvinout služby časně detekce a intervence pro osoby s rizikem rozvoje vážné duševní poruchy či pro osoby pro první atace onemocnění. Realizace projektu proběhne prostřednictvím programů včasné detekce (ED) a včasné intervence (EI). Cíle projektu jsou dobře definované a volené projektové aktivity, které představují přípravu služeb časně detekce (ED) a včasné intervence (EI), výcvik ED a EI týmů, implementaci ED a EI služeb ve třech regionech a evaluaci a vyhodnocení projektu, povedou k jejich naplnění. Hlavním cílem je změna v celkovém poskytování služeb psychiatrické péče lidem ohroženým duševním onemocněním a lidem v první fázi těchto onemocnění a to v souvislosti s přechodem na systém komunitní péče. Potřebnost projektu je spolehlivě prokázána v příložených dokumentech, situační analýza popisuje současnou situaci v ČR ale i v zahraničí. Zahraniční zkušenosti ukazují na efektivitu ED a EI programů v porovnání s běžnou péčí. Navzdory evidenci o efektivitě včasných intervencí tento typ služby v ČR stále chybí, specializované programy ED a EI nikdy ani nebyly v českém prostředí pilotně zaváděny. Globální cíl projektu bude naplňován prostřednictvím dílčích cílů a plněním výstupů čtyř klíčových aktivit v celkové délce projektu 48 měsíců. Cílové skupiny projektu tvoří osoby se zdravotní zátěží včetně jejich rodinných příslušníků v kontextu s poskytovateli, zadavateli a vykonavateli zdravotních a sociálních služeb. Zainteresovaní budou také tři VŠ. Klíčové aktivity budou realizovány realizačním týmem se 43 pracovními pozicemi, který bude využívat nejen české odborníky, ale také zahraniční experty, kteří budou poskytovat nezbytné konzultační a supervizní služby. Řízení projektu je nastaveno přiměřeně s ohledem na rozsáhlost plánovaných činností a dobu realizace. Průběh celého projektu bude žadatel hodnotit pomocí hodnot dosažených ve stanovených indikátorech a prostřednictvím Klíčové aktivity Evaluace. Ta je plánována po celou dobu realizace projektu a bude průběžně mapovat, monitorovat a vyhodnocovat plnění a efektivitu projektu. Rozpočet projektu je zpracován přehledně, jeho členění odpovídá jednotlivým klíčovým aktivitám. Výše většiny položek je v souladu s metodikou OPZ a z poskytnutých informací lze usuzovat na nezbytnost nákladů - jejich odůvodnění žadatel dokládá. Rizika projektu jsou identifikována, eliminační opatření nastavena. Způsobem řešení se projekt řadí mezi inovativní, neboť zavádí nový přístup k řešení problematiky duševně nemocných. Žadatel disponuje potřebnou všestrannou erudiicí a kapacitou pro úspěšnou realizaci projektu v souladu s pravidly OPZ.

Hodnotící komise doporučuje projekt k podpoře za níže uvedených podmínek:

Hodnotící komise požaduje:

- uvést přílohy žádosti o podporu do souladu s položkami v rozpočtu (úprava počtu hodin zapojení lektorů a odborných konzultantů)
- doplnit výstupy klíčové aktivity 1 v souladu s popisem této aktivity o analýzu zahraničních zkušeností, počet proškolených osob a komplexní metodický materiál k výcviku/školení.
- ponechat hodnotu indikátoru **60000 na 300 osob, ale zahrnout pouze** osoby nejvíce ohrožené diskriminací (osoby s duševním onemocněním)
- zvýšit hodnotu indikátoru **67010 (Využívání podpořených služeb) z 0 na 150 osob (pečující osoby)**
- zvýšit hodnotu indikátoru **80500 z 3 na 5 dokumentů** (zahrnout analýzu zahraničních zkušeností a komplexní metodický materiál k výcviku/školení - klíčová aktivita 1)
- krátit jednotkovou cenu položky 1.1.3.2.2.1. – *Notebook se zárukou 3 ED a EI tým, 2 Specialisté* na hodnotu 17 000,- Kč, tj. krátit položku celkem o 15 000,- Kč na celkovou hodnotu 85 000,- Kč
- krátit jednotkovou cenu položky 1.1.3.2.1.1. – *MS Office 10 3 ED a EI tým, 2 Specialisté* na hodnotu 6 500,- Kč, tj. krátit položku celkem o 17 500,- Kč na celkovou hodnotu 32 500,- Kč
- krátit jednotkovou cenu položky 1.1.1.2.1. - *Lektor* - Krátit hodinovou sazbu na 626,- Kč, tj. krátit položku celkem o 156 600,- Kč na celkovou hodnotu 563 400,- Kč
- krátit jednotkovou cenu položky 1.1.1.3.2. - *Supervizor činnosti týmů* na hodnotu 499 Kč, tj. krátit položku celkem o 150 500,- Kč na celkovou hodnotu 249 500,- Kč
- krátit počet jednotek u položky 1.1.1.1.8. - *Pracovník on-line poradny* na hodnotu 48, tj. krátit položku celkem o 1 920 000,- Kč na celkovou hodnotu 1 920 000,- Kč
- krátit položku 1.1.3.2.2.3 - *Zálohovací zřízení 3 ED a EI tým, 2 Specialisté* celkem o 10 000,- Kč, tj. na celkovou hodnotu 0,- Kč

HK doporučuje při zahájení projektu konzultovat s ŘO OPZ evaluační aktivity.

Maximální celkové způsobilé výdaje projektu v Kč: 37 319 716,80 Kč

Hodnotící komise uděluje hodnocenému projektu známku: 3

Přílohy:

Příloha č. 1 Shrnutí požadovaného krácení a jeho zdůvodnění

V Praze dne 9. 3. 2018